

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın *Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez* tarafından Anayasa'nın 98 inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.,

Muazzez ORHAN

Van Milletvekili

Türkiye’de elektrik fiyatlarının artışı ve elektrik faturaları yurttaşların en temel sorunlarından biri haline gelmiştir. Elektrik kullanımının günlük yaşamdaki yeri eğitim, sağlık, beslenme ve barınma gibi en temel hakları etkilemektedir. Öte yandan asgari ücretli milyonlarca çalışanın ve sayısı 4-5 milyon olan işsizlerin her geçen gün artan elektrik faturalarını ödemekte güçlük çektikleri gözlemlenmektedir. Kış aylarında diğer faturalarla birlikte elektrik faturalarının “bir kira bedeline” yaklaştığı ve faturalarını ödeyemediği için elektriği kesilen yurttaş sayısının her geçen gün arttığı bilinmektedir. Ekonomik kriz nedeniyle artan işsizlik, enflasyon sonucunda tüm giderlerin artması, TL’nin değer kaybetmesiyle azalan reel gelir ve azalan satın alma gücü yurttaşlar için zor geçen bir dönem ortaya çıkarmıştır. Geçinemediği için kendisine, ailesine veya çevresindeki insanlara zarar veren kişi sayısı günden güne artmaktadır.

Öte yandan elektrik üretimi ve dağıtımı adı altında ülkenin doğal kaynakları, dereleri, ırmakları her geçen gün daha çok kullanılmaktadır. Neredeyse her bölgede elektrik üretim tesislerinin inşaatları devam etmektedir. Bütün illerde denetimsiz ve ciddi bir ışık kirliliğine yol açacak bir şekilde sokak aydınlatma sistemleri kurulmuş durumdadır. Bazı illerde gündüz bile sokak aydınlatma sistemleri açık tutulmaktadır. Yurttaşların elektriklerinin kesilmesinin nedenleri enerji arzı yetersizliği değil faturaların tahsil edilememesidir.

Bir yandan yurttaşlar elektrik faturalarını ödeyemezken öte yandan elektrik faturaları bir tür dolaylı vergi toplama aracına dönüştürülmüştür. “TRT payı” ve “Enerji Fonu” adı altında yurttaşların faturalarına yansıtılan bedeller dışında değişik adlar altında vergiler elektrik faturalarıyla toplanmaktadır.

25556

Bu bağlamda;

- 1) 2002 yılından bu yana elektrik birim fiyatına kaç defa zam yapılmıştır? Zam artış oranı ne olmuştur?
- 2) 2019 yılı içerisinde faturasını ödeyemediği için elektriği kesilen hane ve işyeri sayısı kaçtır? Bu verilerin önceki yıllarda görünümü nasıldır?
- 3) 2002 yılından bu yana elektrik faturaları üzerinden “TRT Payı” olarak toplanan miktar ne kadardır? Bu miktar nasıl kullanılmıştır?
- 4) 2002 yılından bu yana elektrik faturaları üzerinden “Enerji Fonu” olarak toplanan miktar ne kadardır? Bu miktar nasıl kullanılmıştır?
- 5) Elektriği kesilen yurttaşlardan “açma-kapama” bedeli altında yapılan kesintilerin yasal dayanağı var mıdır? 2002 yılından bu yana “Açma-Kapama” bedeli olarak tahsil edilen miktar ne kadardır? Bu miktarlar nerede kullanılmaktadır? Kendi kaybını tahsil eden elektrik şirketi, elektrik kesintileriyle vatandaşın ve esnafın mağduriyetini karşılamamaktadır. Bu mağduriyetlerin tazmini için bir yaptırım uygulanması ve yasal düzenleme planlanmakta mıdır?
- 6) Mutlak yoksulluk sınırı altındaki hanelerde belirli bir miktar kullanıma kadar ücretsiz elektrik sağlanması için bir çalışma başlatacak mısınız?
- 7) Şehir içi sokak aydınlatma sistemlerindeki ışık kirliliğini ve elektrik israfını önlemek için bir çalışma başlatacak mısınız? Bu kapsamda harcanan elektriğin halkın faturalarına yansıtıldığı iddiaları doğru mudur?